

პროლექტკულტის მოძრაობა საქართველოში: პროლექტკულტის თეატრი
1922-1926 წ.წ.

ნინუცა ზაკალაშვილი

*სამაგისტრო ნაშრომი წარდგენილია ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტის
თანამედროვე საქართველოს ისტორიის მაგისტრის აკადემიური ხარისხის მინიჭების
მოთხოვნების შესაბამისად*

ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტის თანამედროვე საქართველოს ისტორიის
სამაგისტრო პროგრამა

სამეცნიერო ხელმძღვანელი: ლაშა ბაქრაძე, ასოცირებული პროფესორი

ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტი
თბილისი, 2022

ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტის
მეცნიერებათა და ხელოვნების ფაკულტეტის დეკანს,
ქალბატონ ნინო მატარაძეს ამავე ფაკულტეტის
თანამედროვე საქართველოს ისტორიის
მაგისტრანტის
ნინუცა ზაკალაშვილის

განაცხადი

ნაშრომი წარმოადგენს ჩემს ორიგინალურ ნამუშევარს და არ შეიცავს სხვა ავტორების მიერ აქამდე გამოქვეყნებულ, გამოსაქვეყნებლად მიღებულ ან დასაცავად წარდგენილ მასალებს, რომლებიც ნაშრომში არ არის მოხსენებული ან ციტირებული სათანადო წესების შესაბამისად.

ნინუცა ზაკალაშვილი

2022

სარჩევი

აბსტრაქტი.....	1
Abstract.....	2
საკვლევი საკითხი.....	3
ლიტერატურის მიმოხილვა.....	4
მეთოდოლოგია.....	6
შესავალი.....	7
თავი I - პროლეტკულტი: ისტორია და თეორიული საფუძვლები.....	8
თავი II - პროლეტკულტის წითელი თეატრი	15
დასაწყისი: 1922 – 1923 წ.წ.....	17
ახალი ხანა: 1924-1925 წ.წ.....	24
დასასრული: 1926 წელი	32
თავი III - პროლეტკულტის თეატრი და ნაციონალური საკითხი.....	33
თავი IV - პროლეტკულტის წითელი თეატრი: ცნობილი პროლეტკულტელები.....	42
მიხეილ ჭიაურელი	42
მერი ერგნელი.....	46
დავით კობახიძე	47
დასკვნა.....	50
ბიბლიოგრაფია.....	51
დანართი 1.....	55

აბსტრაქტი

პროლეტკულტი მისი თეორიული საფუძვლებისა და ისტორიის გამო დღეს დავიწყებულ, იგნორირებულ და უშედეგო ექსპერიმენტად ითვლება. მიუხედავად ამისა, 1920-იანი წლების საბჭოთა კულტურის კვლევებში, მისი ადგილი ჩანს და საერთაშორისო სამეცნიერო პუბლიკაციებში პროლეტკულტს არაერთი წიგნი თუ სტატია ეძღვნება. საქართველოს პროლეტკულტის მოძრაობის შესახებ კი ძალიან მცირე ინფორმაციაა ხელმისაწვდომი. მოცემულ ნაშრომში, განვიხილავ 1920-იანი წლების ქართულ კულტურულ კონტექსტში პროლეტკულტის ორგანიზაციისა და კერძოდ, მისი თეატრალური განყოფილების როლს. კვლევის მიზანია პროლეტკულტის თეატრის როლის განსაზღვრა საბჭოთა ქართული კულტურის გარდამავალ პერიოდში. საქართველოს პროლეტკულტის თეატრის მნიშვნელობაზე საუბრისას, ვაანალიზებ აქტიური პროლეტკულტელების: მიხეილ ჭიაურელის, მერი ერგნელისა და დავით კობახიძის ბიოგრაფიებს და მათ კავშირს პროლეტკულტის თეატრთან.

Abstract

Due to its theoretical foundations and history, Proletkult (Proletarian cultural-educational organizations) is considered a forgotten, ignored, and fruitless experiment. Nevertheless, in the international studies of the Soviet Cultural Life of the 1920s, many books and articles are dedicated to the Proletkult movement. Proletcult movement of Georgia is under-researched. In this paper, I discuss the role of the Proletcult organization, particularly its theater department and drama studio, in the Georgian cultural context of the 1920s. This study aims to determine the role of the Proletkult Theater in the transitional period of Soviet Georgian culture. Talking about the importance of the Proletkult Theater of Georgia, I analyze the biographies of active members of Proletkult: Mikheil Chiaureli, Meri Ergneli, and Davit Kobakhidze and their connection with The organization.